

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη».

Τίτλος προγράμματος: «Νιώθω και αγαπώ τους άλλους»

1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: MAKE A WISH- ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ

(εκτίμηση διάρκειας: 2 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

Το υλικό που λάβαμε ταχυδρομικά από το Ίδρυμα Κάνε μια Ευχή (Make-A-Wish Foundation) και ποικίλα υλικά εικαστικής έκφρασης.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Η καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της αλληλεγγύης των μαθητών/τριών απέναντι στο «άλλο», στο διαφορετικό.
- Η ενθάρρυνση της εθελοντικής φιλανθρωπικής δράσης.
- Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας των μαθητών/τριών.
- Η εξοικείωσή τους στη συμμετοχή σε διαγωνισμούς.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Γνωριμία με το έργο και τη δράση του Ιδρύματος «Κάνε μία ευχή». Παρατήρηση του υλικού που μας έχει αποσταλεί. Καταστάσεις προβληματισμού, συζήτηση, ανταλλαγή απόψεων.
- Εμπλοκή γονέων και μαθητών σε εθελοντικές δράσεις φιλανθρωπίας-αλληλεγγύης. Αγορά/απόκτηση (όσων επιθυμούν) του αστεριού του «Make a wish» κι ενίσχυση του φιλανθρωπικού του έργου.
- Εικαστική έκφραση και δημιουργία. Ομαδο-συνεργατική δημιουργία αφίσας/αστεριού για το «Κάνε μία ευχή». Αποστολή της δημιουργία μας, ως ένδειξη εκδήλωσης της αγάπης μας, και -συνακόλουθη- συμμετοχή μας στο διαγωνισμό του.
- Εικαστική έκφραση και δημιουργία. Φύλλο εργασίας για το portfolio, εμπνευσμένο από την αφίσα του Ιδρύματος «Κάνε μία ευχή» και σχεδιασμένο από τις εκπαιδευτικούς του 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης. Θέμα: «Σχεδίασε το Αστέρι σου!». Ατομικά ιχνογραφήματα με μαρκαδόρους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών, καθώς και των γονέων αυτών, γύρω από το θέμα. Μέσω του βαθμού συμμετοχής των μαθητών/τριών στις συζητήσεις και δράσεις που έχουν επιλεγεί, καθώς και μέσω της ενσυναίσθησης που απέκτησαν μετά το πέρας του εργαστηρίου.

2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ- CHILDREN HAVE THE RIGHT

(εκτίμηση διάρκειας: 4 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Η διακήρυξη για τα δικαιώματα του παιδιού (πηγή: βιβλίο «Εικαστικές δραστηριότητες και γιορτές στο νηπιαγωγείο», Ρούλα Παπανικολάου, εκδόσεις: Μικρός Πρίγκηπας, τεύχος 1, σελ. 64).
- Πολυτροπικό κείμενο: «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ UNICEF ΜΕ ΛΟΓΙΑ».
- Εκπαιδευτικό DVD- «Το νησί του Λουκανόρ» (UNICEF Lucanor's Island- A Discovery of Children's Rights, μεταγλωττισμένο).
- Ποικίλα υλικά για εικαστικές δημιουργίες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να γνωρίσουν τα δικαιώματα όλων των παιδιών και τη σπουδαιότητα/σημασία αυτών.
- Να εκφράζουν και να ανταλλάσσουν απόψεις, να επιχειρηματολογούν και να συζητούν.
- Να ευαισθητοποιηθούν κοινωνικά και να διευρύνουν τους ορίζοντες και την οπτική τους.
- Να έρθουν σε επαφή με «πολυτροπικά κείμενα».
- Να γνωρίσουν εκπαιδευτικού περιεχομένου video/ιστορίες, να εμπνέονται, να απολαμβάνουν και να μαθαίνουν.
- Να εκφράζονται δημιουργικά μέσα από τις εικαστικές τέχνες.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Συζήτηση για τα δικαιώματα των παιδιών όλου του κόσμου, κατάθεση εμπειριών και ανταλλαγή απόψεων. Πλοήγηση στο σχετικό εποπτικό/αρχαικό υλικό του 4^{ου} Νηπιαγωγείου, παρατήρηση, περιγραφή και σύνδεση αυτού με το -προς συζήτηση- θέμα.
- Εξερεύνηση και «ανάγνωση» του πολυτροπικού κειμένου «Η ιστορία της Unicef με λόγια και εικόνες». Επεξηγήσεις, σχετική συζήτηση.
- Παρακολούθηση του εκπαιδευτικού DVD «Το νησί του Λουκανόρ», αφήγηση της ιστορίας από τους μαθητές, εμβάθυνση στα κομβικά σημεία και μηνύματα αυτής.
- Παρακολούθηση σποτ σχετικών με τα δικαιώματα του παιδιού. Ανάλυση και κατανόηση αυτών.
- Δημιουργία του «Χάρτη δικαιωμάτων των παιδιών» (ομαδο-συνεργατική, εικαστική δημιουργία).
- Αποτύπωση των προαναφερθέντων σε σχετικά φύλλα εργασίας/εμπέδωσης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών γύρω από το θέμα, του βαθμού συμμετοχής τους στις συζητήσεις και δράσεις που έχουν επιλεγεί, καθώς και μέσω της σύγκρισης των γνώσεων που προϋπήρχαν με αυτές που αποκτήθηκαν μετά το πέρας του εργαστηρίου.

3^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, ΓΙΟΡΤΗ ΑΓΑΠΗΣ

(εκτίμηση διάρκειας:3-4 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Βιβλία/παραμύθια σχετικά με την ιστορία της γέννησης του Χριστού.
- Διαδίκτυο, youtube.
- Ποικίλα υλικά για εικαστικές δημιουργίες.
- Πίνακας ζωγραφικής «Τα κάλαντα», Νικηφόρος Λύτρας.
- Μουσικά όργανα του Νηπιαγωγείου.
- Εικόνες, πίνακες ζωγραφικής και σχετικό με το θέμα μας εποπτικό υλικό.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να γνωρίσουμε την «Ιστορία της γέννησης του Χριστού» και το μήνυμα αγάπης που αυτή εμπεριέχει (Θρησκευτικά, Παιδική λογοτεχνία).
- Να μάθουμε τα ήθη και έθιμα του τόπου μας και τον τρόπο που αυτά συντελούν στη δημιουργία κλίματος αγάπης, ενότητας, αδελφосύνης, αλληλοβοήθειας, ειρήνης (Λαογραφία, Παράδοση).
- Να μάθουμε να (αντι) γράφουμε τη λέξη «ΑΓΑΠΗ», ευχές των ημερών και χριστουγεννιάτικες συνταγές (Γλώσσα: προφορική επικοινωνία, γραφή).
- Να μάθουμε το σχήμα τρίγωνο και να κάνουμε μετρήσεις με μεζούρα, κουταλιές κτλ (Μαθηματικά: σχήματα, μετρήσεις, συγκρίσεις, εκτιμήσεις)
- Να γνωρίσουμε τον Έλληνα ζωγράφο Νικηφόρο Λύτρα και τον πίνακά του «Τα κάλαντα» (Εικαστικά).
- Να εκφραζόμαστε μέσα από ατομικές και ομαδο-συνεργατικές δημιουργίες (Εικαστικά).
- Να μάθουμε τραγούδια, να τα συνοδεύουμε με μουσικά όργανα του Νηπιαγωγείου και να χορεύουμε (Μουσική, Ρυθμική Αγωγή).

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ανάγνωση από την παιδαγωγό της ιστορίας της γέννησης του Χριστού. Συζήτηση με τους μαθητές/τριες, περιγραφή εικόνων και ανα-αφήγηση της ιστορίας από αυτούς/αυτές. Αναφορά στο μήνυμα αγάπης που αυτή εμπεριέχει.
- Συζήτηση για τα ήθη και έθιμα του τόπου μας και για τον τρόπο που αυτά συντελούν στη δημιουργία κλίματος αγάπης, ενότητας, αδελφосύνης, αλληλοβοήθειας, ειρήνης.

- Γλωσσικό παιχνίδι/ακροστιχίδα: Δείχνουμε γραμμένη τη λέξη «ΑΣΤΕΡΙ» στους μαθητές/τριες. Τη συλλαβίζουμε και εντοπίζουμε τον ήχο του αρχικού της γράμματος. Εντοπίζουμε τους ήχους των υπόλοιπων γραμμάτων που συνθέτουν τη λέξη. Προσπαθούμε να βρούμε λέξεις που να αρχίζουν από τα γράμματα «Α», «Σ», «Τ», «Ε», «Ρ», «Ι» και που να έχουν σχέση με τα Χριστούγεννα. Το παίζουμε και σε παιχνίδι.
- Ακρόαση και εκμάθηση του τραγουδιού «Ευχές», καλλιτέχνης: Θάνος Καλλίρης και η παιδική χορωδία του Σπύρου Λάμπρου ή άλλων σχετικών ασμάτων, ανάλογα με τη διάθεση και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών.
- Ομαδικές συνθέσεις με τίτλους: «Ενώνουμε τα χέρια μας στο δέντρο της αγάπης» ή «Το κολλάζ της αγάπης» ή «Τα δώρα της αγάπης», ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του τμήματος.
- Ατομικές κατασκευές ή χριστουγεννιάτικες ευχετήριες κάρτες.
- Σχετικά φύλλα Εργασίας: «Κάλαντα Χριστουγέννων» και «Άγγελος», έργο αγιογράφου/ζωγράφου, που φιλοτέχνησε για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου μας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση των μαθητών/μαθητριών γίνεται μέσω:

- συζήτησης (επαναληπτικού μαθήματος), όπου η παιδαγωγός εντοπίζει τις γνώσεις που αποκτήθηκαν και εμπεδώθηκαν από τους μαθητές/τριες.
- των ατομικών και ομαδοσυνεργατικών εικαστικών δημιουργιών των μαθητών/τριών.
- των προαναφερθέντων φύλλων εργασίας.

Τίτλος προγράμματος: «Ξεχωριστά διαφορετικοί, μα ίσοι»

4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

(εκτίμηση διάρκειας: 3 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ: Παραμύθι «Η ομορφιά της ψυχής», της Προϊσταμένης του Νηπιαγωγείου (ανέκδοτο) και πλήθος εικαστικών υλικών για δημιουργίες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να νιώσουν τη μοναδικότητα τους.
- Να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους άλλους.
- Να μάθουν να σέβονται αυτές τις διαφορές και να διαχειρίζονται τη διαφορετικότητα.
- Να μάθουν περισσότερα για τον εαυτό τους και για τις σχέσεις τους με τους άλλους.
- Να καλλιεργούν την ευγένεια και την αλληλεγγύη.
- Να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ανάγνωση από την παιδαγωγό του παραμυθιού «Η ομορφιά της ψυχής». Συζήτηση με τους μαθητές/τριες σχετική με τα μηνύματα που εμπεριέχει.
- Παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο παλαιότεροι μαθητές εικονογράφησαν την ιστορία. Περιγραφή των εικόνων και ανα-αφήγηση της.
- Παντομίμα, δραματοποίηση του παραμυθιού.
- Εικαστικές δημιουργίες (ομαδο-συνεργατικό έργο ή ατομικά ιχνογραφήματα) εμπνευσμένα από το παραμύθι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών και του βαθμού συμμετοχής τους στις συζητήσεις και δράσεις που έχουν προγραμματιστεί.

5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

(εκτίμηση διάρκειας: 6 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ: εποπτικό υλικό σχετικό με το θέμα του εργαστηρίου, μαντίλι, διάφορα αντικείμενα της τάξης και υλικά, «Ντόμινο αφής», βιβλίο με θέμα την προστασία των ματιών, πίνακας οφθαλμολογικής εξέτασης, πλήθος εικαστικών υλικών για δημιουργίες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να εξοικειωθούν με την εικόνα της αναπηρίας.
- Να νιώσουν τη μοναδικότητα τους.
- Να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους άλλους.
- Να μάθουν να σέβονται αυτές τις διαφορές και να διαχειρίζονται τη διαφορετικότητα.
- Να μάθουν περισσότερα για τον εαυτό τους και για τις σχέσεις τους με τους άλλους.
- Να καλλιεργηθεί η αλληλεγγύη η ενσυναίσθηση και η συμπερίληψη.
- Να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους.
- Να αναπτύξουν ικανότητα συνεργασίας (παιχνίδι εμπιστοσύνης)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Συζήτηση με την παιδαγωγό σχετική με το θέμα, ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και γνώσεων. Παρατήρηση και περιγραφή εικόνων που αναφέρονται στο θέμα.
- Παιχνίδι εμπιστοσύνης «Τυφλός-οδηγός».
- Παιχνίδια ανακάλυψης μέσω των άλλων αισθήσεων, όπως: α) αναγνώρισης ήχων ή της φωνής των συμμαθητών/τριών τους (ενώ μιλούν ή τραγουδούν) κτλ με κλειστά μάτια, β) αναγνώρισης αντικειμένων δια της αφής.
- Παιχνίδι: «Ντόμινο αφής».
- Παιχνίδι ρόλων «Επίσκεψη στον οφθαλμίατρο και οφθαλμολογική εξέταση».

- Συζήτηση για τους τρόπους προστασίας των ματιών, ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και γνώσεων με αφορμή σχετικό βιβλίο που σχεδίασε/δημιούργησε η παιδαγωγός.
- Σχετικό φύλλο εργασίας/εμπέδωσης, που επιτρέπει την επανάληψη των οδηγιών/κανόνων που έχουν συζητηθεί.
- Εικαστική σύνθεση με τίτλο «Άγγιξε και δες τον κόσμο».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών γύρω από το θέμα, του βαθμού συμμετοχής τους στις συζητήσεις και δράσεις (παιχνίδια, ομαδο-συνεργατική εικαστική σύνθεση, σχετικό φύλλο εργασίας) που έχουν επιλεγεί, καθώς και μέσω της σύγκρισης των γνώσεων που προϋπήρχαν με αυτές που αποκτήθηκαν μετά το πέρας του εργαστηρίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: «Ενδιαφέρομαι και ενεργώ»

Αφού ολοκληρώθηκε η δεύτερη θεματική ενότητα «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη» και οι δύο υποενότητες αυτής, διαπιστώνουμε ότι οι στόχοι που τέθηκαν επιτεύχθηκαν.

Μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος, και ως προς την υποενότητα **«Νιώθω και αγαπώ τους άλλους»**, οι μαθητές/τριες απέκτησαν γνώση των δικαιωμάτων όλων των παιδιών, καλλιέργησαν πνεύμα αλληλεγγύης και συμμετείχαν σε εθελοντικές φιλανθρωπικές δράσεις. Άκουσαν την Ιστορία της γέννησης του Χριστού, αντιλήφθηκαν το μήνυμα αγάπης που αυτή εμπεριέχει και γνώρισαν τα ήθη και τα έθιμα του τόπου.

Ανέπτυξαν τη δημιουργικότητά τους, τραγούδησαν και εκφράστηκαν εικαστικά. Συζήτησαν, αντάλλαξαν απόψεις, ευαισθητοποιήθηκαν κοινωνικά και διεύρυναν την οπτική τους. Ήρθαν σε επαφή με πολυτροπικά κείμενα, παρακολούθησαν εκπαιδευτικού περιεχομένου video και άκουσαν επιλεγμένες και σχετικού περιεχομένου ιστορίες. Κάνανε μετρήσεις (Μαθηματικά), έπαιξαν με λέξεις και τις αντέγραψαν (Γλώσσα).

Ως προς την υποενότητα **«Ξεχωριστά διαφορετικοί, μα ίσοι»** καλλιέργησαν την ενσυναίσθηση απέναντι στο «άλλο»/στο διαφορετικό κι έμαθαν να το σέβονται. Εξοικειώθηκαν με την εικόνα της αναπηρίας, εντόπισαν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους άλλους και ένιωσαν τη μοναδικότητά τους. Καλλιέργησαν την αλληλεγγύη και την συμπερίληψη.

Συμμετείχαν ενεργά στις συζητήσεις των μαθημάτων, εξέφρασαν απόψεις, έκαναν χρήση των γνώσεων που προϋπήρχαν, απέκτησαν και εμπέδωσαν νέες. Συμμετείχαν σε ατομικές και ομαδο-συνεργατικές εικαστικές δημιουργίες και δούλεψαν σχετικά φύλλα εργασίας/εμπέδωσης.

Και σε αυτή τη θεματική ενότητα η συνεργασία και η συνδρομή των γονέων των μαθητών/μαθητριών μας υπήρξε έμπρακτη, ουσιαστική και πολύτιμη. Θεωρούμε ότι η ενότητα «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη» ολοκληρώθηκε πλήρως και επιτυχώς.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ηλεκτρονικοί φάκελοι στο αρχείο του σχολείου με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, τα φύλλα εργασίας στο portfolio των μαθητών/μαθητριών, Ιστολόγιο Νηπιαγωγείου-κατηγορία «Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη».

Παραθέτουμε το σχετικό link:

<https://blogs.sch.gr/4nipkoza/category/koinoniki-synaisthisi-kai-eythyni/>